

ВРЕМЕПЛОВ - ХРОНОЛОГИЈА ОРУЖАРА ОД ДЕЦЕМБРА 2001

Оружари

Оружари број 1 - Децембар 2001

Нико нема право да не зна, и нико више нема право да не уме!

Не говоре истину они који тврде да је страни капитал обесхрабрен радничким правима која имају наши радници. Страни капитал првенствено гледа многе друге ствари када жели негде да инвестира. Он одлучује на основу тога какве су царинске стопе, пореске стопе, могућност трансфера капитала, а онда гледа и радно законодавство. Њему гарантовано одговара институција колективних уговора да би он успоставио пропозиције између себе и рада због социјалног мира.

Без социјалног програма нема ни транзиције ни реформе. То је азбука, то је први корак реформи. Влада није то урадила, а стално се хвали како је то урадила у "Застави". Тамо су они поцепали синдикате, направили су 9-10 организација и тиме су створили хаос. Тамо је у ствари и био највећи притисак. То је такав систем у коме се радикализована база судара са бирократизованим вођством и не може да прође, онда прави нови синдикат да би га прескочила.

Миленко Смиљанић

Оружари

Оружари број 2 - Март 2002

Нико нема права да не зна, и нико више нема право да не уме!

Оружари питају: Жида је даља судбина Наменске?

Наменска је била здрава фирма и раније, само сада су вам потребне **нове технологије**, требају нове **инвестиције, тржишта** и мислим да ту не би требало да буде неких већих проблема. Што се тиче целог Крагујевачког региона, ја ту гледам са пуно оптимизма јер је он регион који ће због свог географског положаја и близина саобраћајница и залеђа које је врло интересантно за мала и средња предузећа, бити један од региона који ће се најбрже развијати.

Мислим да и ту има нешто да се поправи у нашој земљи и уз онај први део који сам поменуо, а то су инвестиције, нове технологије и отварање тржишта треба да буде довољно за наш развој.

РАДНИЦИ "НАМЕНСКЕ"
НАЈТЕЖЕ СМО
ПРЕГРМЕЛИ !

Др Зоран Ђинђић

Оружари

Оружари број 3 - Јун 2002

Нико нема права да не зна, и нико више нема право да не уме!

Оружари и даље питају: Каква је судбина Наменске?

Оружари број 9 - Јануар 2004

У Горњем Милановцу сам имао први пут прилику да се сртнем са радницима наменске. Ја сам уа вас знао из оних ранијих времена кад сте били доволно храбри и доволно свесни да себе и појединачно и као колектив синдиката, ставите у функцију тога да се у Србији нешто почне да мења на боље. Ја и данас мислим да смо ми на

истом путу, само су нам улоге другачије.

Сигурно је да између послодавца и синдиката, а у вашем случају је држава послодавац, никад нема потпуне хармоније, уато и постоје сукоби, треба ићи на то да постоје разлике које морамо стално да усклађујемо.

Зоран Живковић

10 оружари

морамо да призnamо сви, прилично застарела, морају да предстоје, или без обзира на такву опрему имате изванредан квалитет.

Оружари број 10 - Мај 2004

Што се наменске тиче, врло одговорно кажем да уз политику Владе која сутра значи појављивање производа наменске тамо где их сада нема, врло квалитетних производа, што је јако битно, ви имате решен проблем наменске.

Зато што она има врло квалитетне раднике, који су сачувани потпуно, и врло квалитетне производе. Наравно нека улагања у опрему, која је

Верольуб Стевановић

Година одговорности пред нама

За све раднике Застава оружје година која пролази остеће забележена као годи-

реле опреме, због чега се значајно увећавају и трошкови одржавања. Повећање застоја смањује

степен искоришћења капацитета, што може бити узрок продужења рокова испоруке.

Проблем застарелости опреме је изражен у процесу термичке обраде, погонима за производњу цеви, производњу кундака, као и другој опреми за машинску обраду. Такође,

недостају инвестиције за нове технологије, а улагања у истраживање и развој готово да не постоје. Наша настојања са представницима прошле Владе су ишла у правцу да аргументима и чињеницама покажемо перспективност и оправданост овакве врсте производње, али није било довољно разумевања, па су изостале и инвестиције према фабрици која има производ за светско тржиште.

Са друге стране, улагана су велика финансијска средства у друга предузећа, приватна и државна, која нису имала никакву перспективу, а многе фабрике и пројекти данас стоје као доказ промашености инвестиција и лоше донетих одлука.

Такви разговори нас очекују и са представницима нове Владе у циљу схватања да инвестиције у фабрику могу доћи просперитет, уважавајући чињеницу да је Влада донела одлуку да је фабрика од стратешког значаја за одбрану земље.

Недостатак инвестиција се ди-

ректно рефлектује на услове рада, па се може рећи да повећана упосленост у све лошијим радним условима изазива све већи број тежих пореда, тако да велики број радника не може да се врати на радна места у производњу због последица које су узроковане повредама на раду. Из тог разлога ће Синдикат настојати да се повећа набавка заштитних средстава, јер је запажено да је за следећу годину планиран износ средстава недовољан за куповину ХТЗ опреме, како би радници добили одговарајућу заштиту. Већа улагања у заштитну опрему значиће мање повреда, и мање новца који фабрика исплаћује радницима за штету по том основу.

Наступајућа година за Синдикат неће бити година борбе за посао, већ настојања да се посао равномерно распореди на све раднике у фабрици. Само ангажовањем сваког појединца на прави начин можемо доћи до заједничког циља који ће нам омогућити реализацију потписаних уговора. Такви циљеви се не могу спровести, без активне улоге менаџмента фабрике. Највећа одговорност ће бити на генералном директору и извршном директору који морају да спрече сваку инертност, нерад и опструкцију у извршењу постављених задатака.

Зато ће следећа година бити година одговорности за све оне од чијих ће одлука зависити крајњи резултат који се зове испуњење уговорних обавеза.

Драган Илић
председник Синдикалне организације

на великог упошљавања. У том периоду је произведено и продато робе за око 2,5 милијари динара која је извезена на инострана тржишта. Поред војног наоружања велики раст потражње је и за ловачким и спортским оруђјем.

Такав тренд је обележио крај ове године, а извесно је да ће тако бити и наредне године. Сада се са сигурношћу може рећи да следећа година за нашу фабрику значи годину пуне упослености која је базирана на потписаним уговорима, у највећем проценту за америчко тржиште. Уговорене су велике количине полуаутоматских пушака у различитим варијантама, пиштола, карабина, малокалибарских пушака итд.

Оvakva ситуација потврђује добру тржишну позицију фабрике, за чијим производима се исказује потражња на најзахтевнијем светском тржишту. То је нарочито значајно узимајући у обзир околности да у Србији има мало производа који могу да се извезу, нађу купца, задовоље његову потребу и очекивања. Таква извозна оријентисаност доприноси смањењу дефицита који наша земља сваке године остварује у размени са иностранством.

Отежавајућа околност је што ће планирану производњу пратити повећани трошкови због заста-

Издавач: Синдикална организација Застава Оружје. За Издавача:

Катарина Јаковљевић, Помоћник уредника: Драган Стаменовић, **Сарадници:** Јасна Милановић, **Драгољуб Мијаиловић, Марија Милошевић, Нада Јелић, Техничка редакција:** Верољуб Јецић, **Невен Петровић, насловна страна и корице:** Милош Поповић, **Илустрација:** Зоран Ивановић и Владан Аруновић, **Адреса:** Косовска 4, Тел./факс: 034/323-059, e-mail: sindikatzo@open.telekom.rs **WEB:** www.oruzari.org

ВРЕМЕПЛОВ - ХРОНОЛОГИЈА ИЗ 35 бројева ОРУЖАРА

Оружари број 11 - Август 2004

Дакле, ми ћемо са своје стране учинити све да створимо услове да војна индустрија успешно послује, наравно онда ви морате да имате људе који су стручни и спремни да засучу рукаве како би ту шансу искористили. Значи ми можемо само да вам пружимо шансу, али ипак да ли ћете успети или не, зависи од способности и енергије коју ће људи на целу војне индустрије испољити у овом периоду.

Првослав Давинић

Оружари број 14
- Мај 2005

Застава оружје је једна од конструктивних делова наше наменске индустрије. Велики напор улажемо да наша наменска индустрија поново стане на ноге. Она је била добром делом уништавана у последњим деценијама двадесетог века и сада је потребно да добијемо и политичку и међународну подршку да би наша наменска индустрија наставила да производи најбоље и да запошљава велики број људи. Да би се то десило ми морамо да добијемо све машине које то обезбеђују, да унапређујемо квалитет производње, иако је овде искуство један од кључних адути и мери се са најбољима која у свету постоје. Застава оружје је једна од компанија у овом домену производње која се мери са најбољима у Европи.

Борис Тадић

Оружари број 15
- Септембар 2005

Извод из текста крагујевачког новинара:
Све акције овог синдиката биле су усмерене управо ка том циљу. Фабрика је опстала, улога синдиката је у томе очигледна.

Сматрам да је Застава оружје фирма која има своју будућност. Према информацијама које имам предстоји потписивање уговора са стратешким партнером. Реч је о светски познатој фирмама за производњу оружја, која ће овде донети своју технологију и заједно са Заставом оружје остварити производњу и пласман артикала, што Застави оружје гарантује перспективну будућност.

Наставите да се борите.

Зоран Радовановић

Оружари број 17 - Фебруар 2006

За похвалу је да је Застава оружје развила нове производе и тиме доказала да традиција дуга преко 150 година не може лако да се заборави. Више деценијска остварења многих генерација радника говоре да је Застава постала светски бренд и да многе светски познате компаније хоће сарадњу, заједнички наступ, куповину оружја. Према Концепту, Застава још није отпустила онолики број запослених колики је договорен са Владом Републике Србије и то мора да уради што пре. Организациона, финансијска и укупна материјална ситуација у Застави решаваће се као и у осталим предузећима у Србији, с тим што ће се водити брига о тзв. елементу националне самодовољности што подразумева да држава улаже и штити подстичајним мерама сопствене капацитете који представљају национални интерес. Цивилни и војни делови предузећа морају се одвојити а да се не наруше технолошки процеси, да се не поремете производне линије и успостављени токови људи и материјала. У цивилним деловима немамо интерес, али у војним имамо, због задовољења исказаних потреба за конкретним производима. Међутим, те потребе нису бесконачне, а знајући финансијску ситуацију и рестриктивни буџет не може се очекивати да Застава буде стимулисана да произведи наведене пушке будућих тридесет година. Значи, иновације и технолошки продори у нове производе морају се увести што пре, што поред захтеваног квалитета, обезбеђује и неопходну конкурентност производа..

Зоран Станковић

Оружари број 19
- Октобар 2006

Мислим да имамо већи проблем са послодавцима, него са синдикатима, још увек је лошије организована, мање компетентно наступа та послодавачка страна. Један од проблема јесу колективни уговори, на којима треба озбиљније радити. Очекујем да ће у наредних неколико година те послодавачке структуре у Србији постати праве, озбиљне, да ће имати тежину. Сви наши синдикати, данас, морају да схвате да при преговорима око зарада са страним фирмама које послују у Србији, морају да укључе и многе нове елементе које раније нису познавали. Мултинационалне компаније, уколико процене да су захтеви синдиката нереални и неприхватљиви, уколико нема обостраног разумевања, могу увек да затворе компанију и напусте нашу земљу. Синдикати морају да схвате те промењене околности.

Један број синдиката то разуме и мења понашање, по мом мишљењу. Најслабија тачка синдиката је на нивоу државе..

Слободан Лаловић

У сусрет новој пословној години - Раде Громовић, генерални директор предузећа Застава оружје

Ако се осврнемо на прошлу, пословну 2012., након тешке 2011. године, успели смо, не само да стабилизујемо пословне прилике, већ и да тренд раста производње, који је карактерисао 2008., 2009. и 2010. годину, наставимо. План је остварен око осамдесет одсто, а пласман роба и услуга је на нивоу од 25 милиона УСД, што је највише у последњих дводесет година.

Планиране уговорне обавезе према купцима са близког истока су реализоване, а посебно добар пласман остварили смо на америчком тржишту, у сарадњи са домаћим стратешким партнером Југоимпорт СДПР-ом. Изузетно добри резултати остварени су и захваљујући планском ангажовању додатне производне радне снаге, почев од априла месеца. По уговору о повременим и привременим пословима ангажовано је око 200, углавном наших бивших производних радника. У истом периоду на одређено време са Бироа рада примљено је 150 младих производних радника. Са укупним бројем од око 2 280 ангажованих радника остварен је обим производње од цца. 1470000 НЧ, што је око 73% од плана. Успешна финансијска консолидација Застава оружја, у протеклом периоду, резултирала је смањењем кредитног задужења код пословних банака и потпуним враћањем позајмица узетих од Југоимпорт СДПР-а у 2010. и 2011. години. Од марта месеца уредно се сервисирају обавезе према републичком фонду здравства, тако да се маркице за запослене и чланове њихових породица обезбеђују тромесечно, из реалних извора.

Реализација пројекта за трансфер технологије је у фази пуне реализације. Уговорено је 90% опреме, а најважније машине биће испоручене крајњем купцу у децембру и јануару месецу идуће године.

У 2012. години на светско тржиште пласиран је велики број модификованих производа, посебно на америчко тржиште. Функција развоја потврдила је спремност фабрике Застава оружје, да се, на најбржи могући начин, одговара на захтеве купца из целог света.

У 2012. години конституисани су органи управљања и у потпуности усаглашено пословање Застава оружја, сходно новом Закону о привредним друштвима. Организовани су органи управљања, Скупштина Предузећа и Надзорни одбор, као замена за некада Управни одбор. Надзорни одбор је изабрао извршне директоре - двојицу од којих је досадашњи директор Предузећа изабран за Генералног директора. Сходно новој законској регулативи изабран је секретар Предузећа са задатком да координира рад органа управљања, припрема седнице Скупштине Предузећа, као и седнице Надзорног одбора.

План пословања за 2013. годину базиран је на уговореним пословима за америчко тржиште, а посредством Југоимпорт СДПР-а. Закључена су три уговора укупне вредности од око 30 милиона УСД. Такозвани мастер уговор подразумева испоруку од 80.000 полуаутоматских карабина, популарних ПАП-ова на бази Калашњиков система, као и 23.000 пиштола модела М57, М70 и фамилије Ц3999. Други уговор везан је за малокалибарске пушке ниске производне цене. Трећи уговор за америчко тржиште се односи на испоруку стандардних карабина на бази Маузер система и то модела М70, М85 као и стандардних МК пушака Ц399 Precision.

Након усвајања у наоружање војске Србије подцевног баџача граната БГП40, у 2013. години очекујемо ново

уговорање са Министарством одбране и то 2700 комада БГП40, као и нових 600 комада пушака М21А.

План инвестиција, сходно материјално финансијским могућностима, у 2013. покушаћемо да реализујемо куповином нове, а делом и половине опреме, прилагођене примене технолошким процесима, а ради обезбеђења стабилности у континуитету производње. Наставиће се активности у побољшању услова рада, препокривањем производних хала и изоловањем кровова чиме ће се спречити прокишињавање и утоплити погони током зимских месеци. Рационализација и управљање трошковима биће кључни задатак у делу даље стабилизације финансијских прилика. У јануару 2013. године очекујемо спровођење програма конверзије дуговања који је покренуло Министарство одбране уз координацију са Министарством за привреду и финансије.

План кадровске структуре један од најважнијих компонентних планова за 2013. годину. Правилно и ваљано профилисање потребне радне снаге најважније је за реализацију рекордног плана производње у обиму који нас чека у 2013. години, у висини од око 2,5 мил. НЧ. План радне снаге ће бити пројектован у два правца, зависно од тога да ли ће бити спроведен још један круг социјалног програма, за шта постоје одвојена финансијска средства у ресорном Министарству за рад и социјална питања. Уколико до социјалног програма дође, одласком одређеног броја запослених, мањом оних у категорији до 5 година (до 2 године) стицања услова за пензију, створиће се простор за додатни пријем младих кадрова, свих профила, а највише производних радника. Тиме би се кадровска структура Предузећа побољшала у смислу прилагођавања стварним потребама, уз паралелно подмлађивање. То је најважнији предуслов за обезбеђење континуитета у пословању и очување оружарске традиције. Радници који су запослени по уговору о привременим и повременим пословима највећим делом ће бити ангажовани и у 2013. години, док ће обим пријема младих радника зависити од тога хоће ли бити социјалног програма или не.

У условима опште кризе пословна 2013. година за Застава оружје добра, јер је обезбеђена уговорима за производе који се морају произвести на време и у потребном квалитету, како би фабрика живела од свога рада. Понашање и однос према раду сваког појединца од суштинског су значаја за опстанак Застава оружја. Само испуњавањем радних задатака, уз одговорно понашање према фабричким ресурсима, можемо очекивати стабилно пословање у 2013. години и редовне исплате зарада. Свако понашање и поступање које одудара од дефинисаних правила и норми, попут рада у алкохолисаном стању, вршења мобинга према другим запосленима, неиспуњавања радних задатака, биће санкционисано. Надам се да ће сви запослени на време схватити озбиљност времена у коме живимо и да своје радно место могу сачувати само и једино квалитетним и истрајним радом и залагањем.

Свим запосленима и члановима њихових породица желим Срећну Нову 2013. годину и Божићне празнике!

Припремила Ј. Милановић

КУРС РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ

Родна равноправност претпоставља да једном друштву, заједници или организацији постоје једнаке могућности за жене, мушкарце и особе другачијих родних идентитета да допринесу културном, политичком, економском и социјалном напретку, као и да имају једнаке могућности да уживају све користи и добробити од напретка једне заједнице. (према "Европској повељи о родној равноправности на локалном нивоу").

Шта је родна равноправност

Родна равноправност претпоставља да мушкарци, жене, особе другачијих родних идентитета, имају једнаке предуслове за остваривање људских права. Осим тога, родна равноправност претпоставља и да постоје једнаке могућности за мушкарце и жене да допринесу културном, политичком, економском, социјалном и националном напретку, као и да имају идентичне могућности да уживају све користи и бенефиције од напретка једне заједнице.

Дуго времена се веровало да ова биолошка разлика (пре свега различита улога мушкараца и жене у процесу репродукције, али и друге телесне разлике), пресудно одређује даље улоге мушкараца и жене у животу. Тако је нпр. подела послова на мушки и женске или разлика у статусу жена и мушкараца у заједници, сматрана природном, тј. одговара природним улогама мушкараца и жене (жена рађа децу, па је природно да се она о њима стара, мушкарац је физички јачи па је природно да буде глава породице, да више зарађује и доноси кључне одлуке у заједници)

За разлику од пола, род (енг. Gender) је друштвено обликовање биолошког пола жена и мушкараца. Показује на који начин једно друштво види улогу жене и мушкараца и односи се на читав спектар идеја и очекивања који се тичу тих улога. Ова очекивања односе се на то како жене и мушкарци треба да изгледају, како да се понашају у одређеним ситуацијама, тј. одређују типично женске и типично мушки карактеристике и способности. Ове идеје и очекивања су научени, односно стечени у породици, школи, под утицајем медија, верских идеолгија, у културним и другим институцијама.

Род је динамична категорија која се мења у различитим

временским периодима и разликује се од једне културе до друге, од једне друштвене групе до друге, чак и у оквирима једне исте културе и унутар само једне религије, краја или града. Мушкарци и жене у Београду, живе другачије него мушкарци и жене у Африци, различите старосне генерације жена и мушкараца понашају се на различите начине (различито се облаче, имају различите ставове о томе шта приличи женама, а шта мушкарцима и сл.).

Неравноправност

Различите родне улоге су у фокусу интересовања зато што у пракси изазивају неравноправност између жене и мушкараца. Ове "неравноправности" можемо уочити на различите начине:

- Неравноправна позиције жене и мушкараца у друштву
- Различито дистрибуирана политичка моћ (доношење одлука, представљање)
- Неједнакости у приватној сferи (у домаћем, неплаћеном раду)
- Разлике у правном статусу (наслеђивање, власништво...)
- Родна подела рада у оквиру економије
- Насиље над женама, као најраспрострањенији облик кршења људских права
- Дискриминаторни ставови и праксе

Конвенција

Конвенција о елиминацији свих облика дискриминације према женама (CEDAW) из 1979. године, представља најобухватнији документ који се односи на женска људска права,

Први пут у историји, ова Конвенција даје дефиницију дискриминације према женама као "свако разликовање, искључивање или ограничење засновано на полу, а чије су последице или циљ да се доведе у питање или онемогући признавање, уживање или фактичка примена људских права и основних слобода жена на политичком, економском, друштвеном, грађанској или другом полу, без обзира на њихово брачно стање ...". Према Конвенцији о елиминацији свих облика дискриминације према женама основни задатак државе је да, националним уставима, законима и подзаконским актима призна и у свим случајевима заштити женска људска права. Државе су, такође, дужне да укину казнене одредбе и обичаје, и напусте сваку врсту праксе којима се успоставља и одржава дискриминација над женама.

Женско питање

Питања која су кључна за побољшање позиције жене, односно за унапређење женских људских права данас се често групишу у пет категорија

- Насиље према женама
- Женско здравље
- Образовање жене
- Жене и економија
- Учешће жене у одлуčивању

У свакој од ових области постоји значајна дискриминација према женама. Свако од ових питања је сложено и сложено када се посматра само за себе. Истовремено, свако од ових питања је везано за друга питања. Зато се ниједан од ових проблема не може решавати засебно, већ је решавање сваког од ових питања везано за решавање осталих, а тек решавањем свих пет, можемо казати да ће се побољшати позиција жене.

Заштита на раду и број повреда у Застава оружју у 2012-тој години

Повреде на раду

У првих 11 месеци 2012.-те године, дододило се 39 повреда на раду од чега су 5 са тежим последицама по запослене. Због повреда на раду је изгубљено 435 радних дана а материјални губици су 890 612 динара за 32 повреде док су осталае повреде у поступку утврђивања. На име накнаде штете због повреда на раду упућено је 10 запослених на оцену телесног оштећења и процену штете. Два захтева су одбијена, два усвојена а остали захтеви су у поступку утврђивања.

Лекарски прегледи

Због рада на пословима са посебним условима где је распоређено 375 запослених, периодични лекарски преглед је обавило 244 запослена и код њих је у 25 случајева утврђена промена здравственог стања што износи око 10% запослених.

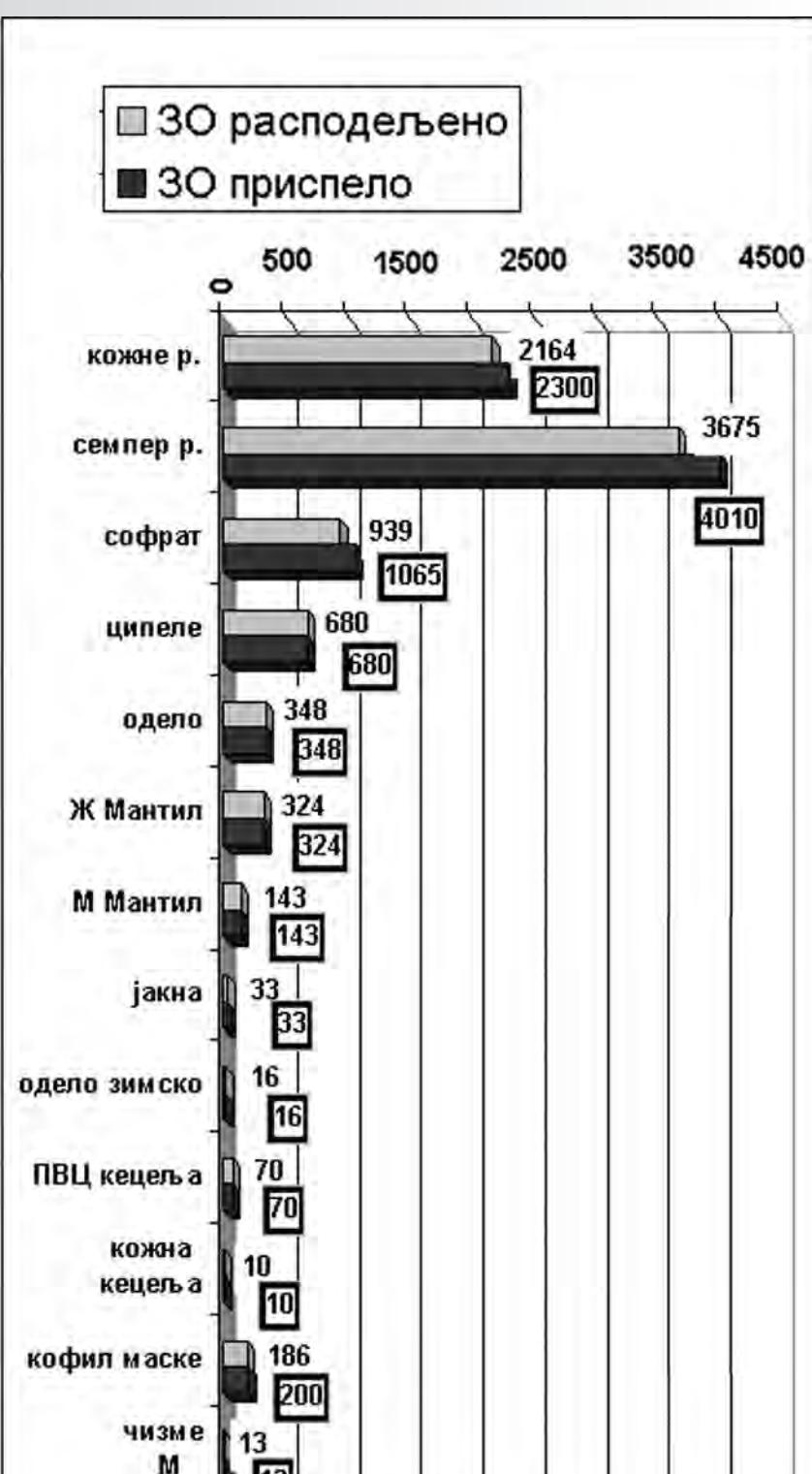
Од укупног броја радника у Застава оружју у току 2012-те године до краја новембра месеца је на инвалидску комисију упућено 16 запослених, а на процену радне способности, преко Националне службе за запошљавање, 26 колега. Још немамо прецизне повратне информације о овим активностима.

ХТЗ опрема

Да би предупредили повређивање и заштитили своје запослене фабрика Застава оружје је доста новца уложила у набавку и расподелу средстава личне заштите. Већина повреда и оболења у вези са радним местом и радом, могу се спречити или њихове последице умањити коришћењем одговарајућих средстава за личну заштиту на раду. Структура набављених и расподељених средстава ХТЗ опреме можете погледати на Графикону.

Уочљиво је да је скоро сва приспела количина ХТЗ опреме и расподељена по радним јединицама тако да је преостало око 500 комада рукавица разних намена али је и то у међувремену прослеђено корисницима. Тежило се да расподела буде што равномернија и праведнија у складу са реалним потребама и могућностима. Због знатно увећаног обима послана у наредном периоду треба инсистирати на томе да се још више интензивира набавка ХТЗ опреме да би се у што већој мери заштитили запослени на угроженим радним местима.

Драган Стаменовић - Фрца

Графикон : Структура набављених и расподељених средстава ХТЗ опреме
број приспелих средстава је уоквирен а број подељених је изнад неуоквирен

Како бисте оценили 2012. годину и каква су Ваши очекивања у 2013. години?

Благоја Недовић 62329/3101
Када говоримо о испуњењу планова потребне су нам новије машине и модернизација. Што се тиче обима послана, овакву производњу нисмо имали још од 80-их година, а тада је радило око 4.000 радника. Одувек сам био борац, да се послови заврше на време, а такође сам и велики оптимиста када је реч о будућности фабрике.

Марко Спасојевић 106785/3101
У народној години нас очекује још већи обим послана, али ћемо се, максимално трудити да се планови испуни. Наш приправнички стаж је истекао пре три месеца, и сада остварујемо пуну норму и радимо на различитим операцијама. Нови уговори и нови послови доносе и већу стабилност за фабрику и све запослене.

Лидија Ђоковић 70958/6294
Презадовољна сам обимом послана који је остварен у 2012. години, а још више чињеницом да смо све постигли на време. После свих проблема које смо имали, и штрајкова у којима смо сви учествовали, ово је препород фабрике. У наредном периоду морамо само да водимо рачуна да не направимо грешке, него да квалитет производа остане на високом нивоу како би наши купци били задовољни.

Иван Миленковић 106885/3103
За нас младе ова година је значила прилагођавање новим пословима, уз обучавање од стране добрих мајстора који нам преносе своје знање. На овим пословима се повећава обим производње из дана у дан, а према нашим сазнањима овакав тренд ће се наставити и у наредној години, што је од изузетног значаја за све нас.

Рајица Келићевић 71340/1307
Очекивања за наредну годину су велика, с обзиром на потписане уговоре. Да бисмо били бржи и још ефикаснији неопходно је да се купи 15 - 20 нових машина, ове на којима тренутно радимо су већ застареле. Овакву упосленост у фабрици нисам очекивао, али смо се изборили и захваљују Синдикату нам се пружила оваква шанса. Остаје само да се обезбеди размена знања између нас старијих и младих радника који треба да нас наследе.

Владанка Дејановић 71727/1301
Постоји пуну упосленост, плата нам је редовна, и са те стране сам задовољна. Наравно, ми старији радници само уз максимално ангажовање можемо да остваримо задате норме, а неопходно је унапредити и саму организацију послана. Сада, могу да кажем да сам оптимиста када је у питању опстанак и будућност наше фабрике.

Милорад Тијанић 57261/6294
И у наредној години очекујем да се настави успешно као и у 2012. год. Да би се остварила производња ангажовани су сви расположиви капацитети, и зато је неопходно да се купи нова опрема, да се осавремене машине за мерење Иза нас се налази тежак период који смо превазишли уз деловање пословодства и Синдиката, али за болу будућност потребни су нам млади кадрови.

Братислав Тошић 76306/4309
Ову годину је обележило упошљавање младих и повећање обима производње, а томе се исто надам и у 2013. години која је пред нама. Да би се и следеће године испунио план неопходно је да се повећа радна дисциплина, однос радника према послу, да млади полако преузимају све већу одговорност. Уверен сам да су пред нама бољи дани и још више послана кроз нове уговоре.

Радомир Радовановић 51195/1303. Ова година је била успешна, а у следећој нас, надам се, чекају још више уговора. Ако се остваре све оно што се наговештава као план за наредну годину, то је велика срећа за нас. Нама је ова 2012.г. "од скочна даска" за 2013.г. Фабрика Застава оружје води рачуна о квалитету, али би нам било потребно још младих у производњи, да их обучимо, као што су нас некада обучавали искусни мајстори.

Бојана Живковић 42487/4305
У фабрици радим већ 35 година, и дуго већ нисмо имали оволовик послана као ове године, ради се и суботом и недељом... Ипак, сада нам је мало лакше, дошла нам је нова радна снага, младе колеге, радници по уговору. Овде су услови рада тешки, било би нам од велике користи да се побољша вентилација, као и грејање. Колико сам обавештена и у 2013. г. ћемо имати велики план производње артикала, и можда је већ време да се приме нови радници, како бисмо ми старији отишли из фабрике, да они наставе после нас.

Радмила Павловић 58636/6391. Посла тренутно има у великој мери, и сви смо прилично ангажовани. Са те стране 2012. оцењујем као изузетно успешну, а верујем да ће се и наставити тај период стабилности у пословању. Наша производња је изузетно сложена, важно је да све функције буду усклађене како би производи били отпремљени на време. Требало би наставити са обновљањем радне снаге, и упутити захтев за један социјални програм.

Лекић Љубица 57135/0490
Повећао се ниво упослености фабрике, а позитивно је и то што смо примили младе раднике који раде директно у производњи. Како би се успоставила боља равнотежа између производних и непроизводних радника, и постигла боља ефикасност, кроз социјални програм решило би се и питање оних запослених који свој радни век приводе крају. Увек сам веровао у нашу фабрику, и вероваћу и даље.

ВРЕМЕПЛОВ - ХРОНОЛОГИЈА ИЗ 35 бројева ОРУЖАРА

Оружари број 20 - Децембар 2006

У свим земљама у транзицији има један привредни пад од пет до десет година, где у периоду реструктуирања људи остају без посла, губе се радна места, тако да нема неког видљивог помака и људи не виде неке конкретне резултате. Нестрпљивост и осећај да се ствари не мењају и не догађају доволно брзо је карактеристична за све земље у транзицији, то није нешто што је својствено само Србији. У принципу су синдикати у процесу транзиције једини организација и основна организација која штити раднике. То је и њихова обавеза да то схвате и да се активно тиме баве. И, они ће бити саслушани само ако сами буду радили на томе. А радити на томе не односи се само на стотине штрајкова које треба организовати, јер већина тих штрајкова су из очаја, дефанзивни су и уопште не показују снагу синдиката.

Али оно што је битно је да синдикати сами развију неке идеје које ће утицати на развој друштва. Улога синдиката је да на нивоу државе утиче на законодавство, да оно буде у складу са правим потребама радника, на нивоу предузећа - да радници имају боље могућности усавршавања, боља радна места, могућност напредовања у предузећу, да буду поштована нека одређена правила по питању здравља, безбедности на раду.

Франк Хантке

Оружари број 21 - Март 2007

Када је долазио представник Ремингтона ја сам га примио и за мене је било врло важно да он уђе овде са својим програмом и мислим да тај програм добро функционише. Таквих неколико програма оживљава фабрику "Застава оружје". Оно што је велики проблем то је да наша војска системски више не набавља оружје из ове фабрике.

Треба видети какав је проблем да ваша пушка уђе у стандардно наоружање наше војске, да ли постоји било каква примедба овог тренутка која би могла да буде отклоњена. Још једном ћу покренути то питање, што вам обећавам такође, и то су отприлике мере које сада могу да спроводим, у оквиру моје надлежности. Дубоко верујем да Србија са својом одбрамбеном, односно војном индустријом има један спољнополитички утицај који је много већи него Србија без одбрамбене, односно војне индустрије.

Наше војне снаге, односно одбрамбени капацитети су далеко стабилнији уколико имамо стабилну производњу оружја у нашој земљи. Проблем јесте у томе што није било правих инвестиција, у обнављање производње, у нову технологију, што није било преквалификације, што се ми у последњих десет година бавимо бесмисленим разарањем бивше Југославије, уместо да развијамо фабрике, да развијамо производњу.

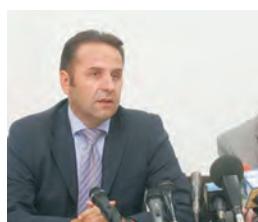
Борис Тадић

Оружари број 24 - Април 2008

Договор представника репрезентативних синдиката, послодавца и Владе може деловати као стабилизирајући фактор и брана за обнову популизма у сferи економије. Зато је социјални дијалог предуслов да се започете реформе спроведу брже и уз мање конфликата у друштву.

Најважнији утицај синдикати могу да остваре у социјално-економским саветима кроз предлагање промена радног законодавства, утврђивање минималне зараде, давањем предлога и сугестија Влади у вези развојне, пореске, политичке запошљавања.

Расим Љајић

Оружари број 29 - Септембар 2009

Препорука синдикатима је да изврше структуралне реформе, како би били заступљени и у малим и средњим предузећима, тамо се организовали и створили већину, што не представља нимало лак задатак ниједном синдикату у Србији, али и у свету. Једини рецепт за безболнију транзицију је јачање синдиката и стварање везе са снажном политичком партијом социјалдемократског определења, која би их подржала. Сарадња са синдикатима из других земаља је јако важна и ми на томе инистирамо. Пре свега због тога што се Србија налази на путу у Европску унију, где важе друга правила. Тренутно не можемо говорити о примени неког европског социјалног модела у Србији, али можемо и примени неких основних правила и закона која ће олакшати пут ове земље у Европску унију. Синдикати у Србији могу дosta да науче од синдиката у Европи. Наравно, не треба примењивати само позитивна искуства, већ учити и из самих грешака. Као што знамо, капитал је организован на међународном, а радна снага на националном и регионалном нивоу и управо због тога је неопходно сарађивati међусобно, размењивati искуства и учити од других. Едукација синдикалних активиста је веома важна, с тим што сам приметио да то није пракса у свим синдикатима. Уколико се тражи да синдикати буду део социјалног дијалога, да се договорају и разговарају са послодавцима, у предузећима и у грани, они морају да преговарају на истом нивоу, да буду подједнако компетентни и из тих разлога је важна њихова едукација. Такође, синдикати морају више него до сада да се адекватно приказују у јавности, да сами представљају свој концепт. Није доволно да само критикују политичаре, већ је неопходно да у јавност износе своје ставове и нуде своја решења у борби против кризе. Наравно, врло је битно да сви ти концепти буду реално примењиви.

Др Михаел Ерке

14. фебруар 2012. године, Крагујевац

Председнику Републике Србије Борису Тадићу упућено отворено писмо у име 2.000 радника предузећа Застава оружје, али и у име десетине хиљада оних који од 1. јануара не могу да остваре право на лечење које се гарантује и Уставом Републике Србије. "И поред Закључка који је Влада донела на седници одржаној 8. фебруара, не назире се излаз, што око 5.000 радника фабрике и чланова њихових породица доводи у безизлазну ситуацију због губитка права на лечење и последица које настају уколико се не обезбеде високи новчани износи, а у најтежим случајевима ни то није довољно. Посебно драматична ситуација је код ускраћивања медицинских услуга за лечење деце, психијатријских болести, онколошких болести, као и неодложних оперативних захвата", каже се у саопштењу Синдиката.

17. фебруар 2012. године, Крагујевац

У саопштењу за медије наводи се да сва настојања Синдиката да се мирним решењем изађе из постојеће ситуације нису дала резултат, и поред тога што је очекивање било да ће се испоштовати закључак Владе од 8. фебруара који је иницирао Министарство економије. "И поред високих издвајања од 12,3% од зарада запослених, од 3. децембра када је донет нови Правилник не постоји ни минимум пре-венције, што угрожава здравље људи свих кате-горија", каже се у саопштењу, уз подсећање да предузеће Застава оружје због недовољне упослености није имало средства да уплаћује доприносе, иако су дуговања државе према фабрици за изве-зену, а не наплаћену робу са припадајућим каматама преко 100 милиона долара.

20. фебруар 2012. године, Крагујевац

У складу са одлуком Одбора Синдикалне организације, око 2.000 радника фабрике Застава оружје, после одржаног збора у кругу фабрике протестном шетњом до зграде Републичког завода за здравствену заштиту у Крагујевцу изразило је нездадовољство, јер радницима фабрике још увек нису оверене здравствене књижице. Око 80 радника фабрике оста-ло је у просторијама РЗЗО, а надлежнима је поручено да Оружари неће одустати од свог права на лечење и права на живот.

23. фебруар 2012. године, Крагујевац

Одбор Синдикалне организације је разматрао могућност даље радикализације протesta, како би се изборили за Уставом загарантовано право на лечење, и донео одлуку да радници фабрике уђу у хол дела зграде у коме се налазе просторије руководства филијале, као израз нездадовољства зато што разговори са представницима Владе још нису започети.

24. фебруар 2012. године, Крагујевац

Оружаре је посетио министер здравља Зоран Станковић, а након договора са министром да се у понедељак радницима фабрике и члановима њихових породица овере здравствене књижице, чиме ће стећи услови да им буде доступне установе здравствене заштите, Одбор је донео одлуку да прекине даље протесте и да радници фабрике изађу из зграде Фонда где су протестовали од понедељка и тамо провели пет

дана и четири ноћи.

Синдикална организација Застава оружје је још једанпут исказала синдикалну снагу да кроз методе синдикалне борбе дође до најбољих решења за своје раднике, а у овом случају је направљен пут по коме ће се проблем здравствених књижица решавати и за друге раднике у Србији.

30. април 2012. године, Крагујевац

Министар одбране Драган Шутановац посетио је предузеће Застава оружје и том приликом обишао производне погоне предузећа, као и изложбену салу.

На састанку са пословодством фабрике министар се упознао са реализацијом постојећих уговора, као и са плановима предузећа у вези са израдом топа 30мм који тек треба да се појави на тржишту.

4. мај 2012. године, Крагујевац

Делегација Социјалдемократске партије Шведске и синдиката ИФ метал из Гетеборга посетила је Крагујевац, и том приликом је договорен почетак реализације синдикално-политичког пројекта који би се одвијао у сарадњи синдиката

ФИАТ аутомобиле, Застава оружје, Савеза синдиката Крагујевца са Демократском странком из Крагујевца. Програмски циљеви се односе на могућност да се синдикати активније укључе у политички живот у Србији, по моделу који се већ деценијама примењује у Шведској, и који је дао одличне резултате када је у питању заштита интереса радника и стварање тзв. "државе социјалне правде". Очекује се да ће се овај пројекат са успехом наставити и у 2013. години, након позитивне оцене досадашњих активности.

30. јун 2012. године, Крагујевац

Одржана Скупштина предузећа Застава оружје на којој је усвојен нови Статут предузећа који је усаглашен са Законом о привредним друштвима и. На седници Скупштине изабран је Надзорни одбор предузећа, са мандатом од четири године. У Надзорном одбору испред Министарства одбране су: генерал Драган Колунџија, пуковник Жељко Петровић, пуковник Влада Костић, а представници друштвеног капитала су Драган Илић, председник Синдиката Застава оружје и Милован Пузовић, директор Универзал банке. У складу са новим Статутом престао је да важи мандат досадашњим члановима Скупштине, а запослене ће у наредне четири године представљати заступник друштвеног капитала који ће се изабрати на директним изборима у предузећу.

4. септембар 2012. године, Крагујевац

С обзиром на то да је дошло до измене Статута предузећа и да по процедуре предвиђеној Статутом сви синдикати у предузећу Застава оружје делегирају кандидате за заступника друштвеног капитала у Скупштини предузећа, од којих ће један бити изабран

ЧЛАНСТВУ

на изборима у предузећу, одбор Синдикалне организације Застава оружје је једногласно донео одлуку да кандидат Синдикалне организације - Самосталног синдиката за заступника друштвеног капитала буде Катарина Јаковљевић која обавља функцију секретара Синдиката.

26. октобра 2012. године

фабрика Застава оружје обележила је 159 година постојања и рада. Обележавању дана фабрике присуствовали су представници Војске Републике Србије, Војнотехничког института, локалне самоуправе, као и пословни партнери из земље и иностранства.

Тим поводом присутнима су се обратили Раде Громовић, директор фабрике, пуковник Жељко Нинковић, заменик начелника Управе за логистику J-4, иначе заступник државног капитала у Скупштини предузећа Застава оружје,

као и Драган Илић, пре-дседник Синдикалне организације Застава оружје.

Директор фабрике Раде Громовић осврнуо се на историјски значај фабрике, као и на перспективе предузећа, с обзиром на уговорене послове које фабрика има у овом тренутку.

Драган Илић је у свом излагању је нагласио да је неопходно обезбедити инвестиције како би се ревитализовали производни капацитети фабрике. "Тај процес се не може реализовати ако фабрика не буде имала одговарајућу подршку државе у

наредном периоду. Данас можемо приметити, уз сво уважавање присуних представника Војске Републике Србије, да је приметно одсуство високих званичника Владе Републике Србије. Већ више година Владини званичници не уважавају важне датуме фабрике коју су сами прогласили да је од стратешког значаја за одбрану земље. Својим понашањем желе да маргинализују позицију фабрике, за коју се може рећи да је један од лидера у региону, с обзиром на своју извозну оријентисаност и све већу упосленост фабричких капацитета. Само јасна исказана жеља са обе стране да заједнички тражимо најбоља решења има пуног смисла и може донети добробит како радничима, тако и привредном развоју земље уопште."

27. октобар 2012. г. - слава Синдиката и фабрике Застава оружје

И ове године, 27. октобра, фабрика Застава оружје и Синдикална организација Застава оружје обележили су своју крсну славу Преподобну мати Параскеву, у народу познату као Свету Петку. Обред сечења славског колача оджан је у старој цркви у Крагујевцу (Храм Свете Тројице), а ове године су представници Синдиката били домаћини славе. Славској литургији су присуствовали чланови Одбора Синдиката, као и руководства фабрике.

2.-4.11.2012. г. Представници фабрике Застава оружје који учествовали на такмичењу металаца постигли су запажене резултате. У такмичењу најбољих метало-

стругара Србије прошлогодишњи победник Момчило Марковић и ове године је освојио И место, и постао најбољи мајстор-металостругар Србије.

У категорији заваривања ТИГ поступком Ненад Арсенијевић је освојио треће место, док је Жаљко Рајевић био четврти на такмичењу вариоца. У такмичењу најбољих брусаца Драгиша Митровић освојио је четврто место, а заваривач у заваривању

МАГ поступком Давор Алексић био пети на такмичењу.

И остали учесници наше фабрике на такмичењу су направили резултате који их сврставају у сам врх најбољих металаца Србије који су се и ове године такмичили у исказивању знања-теоретског и практичног дела.

Свеукупни победник такмичења је радник Прве петолетке из Трстеника, металац Љубомир Игњатовић. Њему је од стране фабрике и Синдиката Застава оружје уручен трофејни нож који се традиционално додељује свеукупном победнику - најбољем металцу Србије.

17. новембра у

Крагујевцу, одржан је семинар на коме су учествовали представници Демократске странке, синдиката ФИАТ аутомобили, Савеза самосталних синдиката града Крагујевца и Синдикалне организације Застава оружје. Семинар је организован у оквиру пројекта који се одвија у сарадњи са Улоф Палме центром из Стокхолма и синдикатом ИФ Метал из Гетеборга.

Семинар је отворио Арне Хасселгрен у име представника шведске делегације која је боравила у Крагујевцу. Учесници семинара су кроз радионички модел отворено разговарали о досадашњим резултатима, као и о даљем развоју пројекта који треба да учвршију социјалдемократске принципе у Србији.

У склопу посете, делегација синдиката ИФ Метал посетила је предузеће Заставе оружје, и том приликом директор фабрике Раде Громовић госте из Шведске упознао са пословањем фабрике и производним програмом. Делегација је обишла и фабрички Музеј Стара ливница, производне погоне предузећа и изложбену салу.

19. новембра 2012. године, одржана је прва ванредна седница Скупштине предузећа Застава оружје АД и то је прва седница која је одржана након усклађивања власниче структуре и доношења Статута према новом Закону о привредним друштвима.

На седници је усвојен Пословник о раду Скупштине, извршен је избор ревизорске куће, а донета је и одлука да се расформира Заштитна радионица за инвалидна лица ЗРАК која је пословала у склопу предузећа Застава оружје до доношења новог Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом.

ВРЕМЕПЛОВ - ХРОНОЛОГИЈА ИЗ 35 бројева ОРУЖАРА

Оружари број 28 - Април 2009

...ваш Синдикат је био, и јесте,
најбољи Синдикат који смо имали ...

Позиција привреде није сјајна, али имамо јако велике предности у односу на друге, зато што имамо и фабрику оружја. Застава оружје је реално једина фабрика у широком окружењу која је сачувала квалитет производа и радне снаге, и има ту позицију да може да извози. Синдикати морају да имају праву улогу. У процесу приватизације је важно да се ствари потпуно дефинишу и да буду јасне, како не би дошло до проблема. Важно је да синдикати знају какве су им улоге у том новом моменту, и да се до приватизације ствари усмеравају, јавно, и да то буде на задовољство запослених у тим предузећима. Приватизација је неминовност. Многе приватизације, међутим, нису добро одрађене, и те последице су видљиве. Проблеми се јављају када су синдикати слаби. Код јаких синдиката нема проблема, њих воде јачи људи, они који се тиме озбиљно баве. Један од тих синдиката је и Синдикат Застава оружје. Синдикат Застава оружје се бави животним питањима фабрике, а и локална самоуправа се укључивала, јер имамо исти циљ. Нама је важно да фабрика опстане, и она је опстала, има перспективу и може без обзира на кризу да послује врло добро, уз очекивану помоћ државе.

Верольуб Стевановић

Оружари број 32 - Децембар 2011

Упркос чињеници што су, под притиском нашег синдиката и инсистирањем на примени закона, права запослених одржана на одређеном нивоу, она се тенденцијозно и даље смањују уз велике притиске страних инвеститора, удружења послодавца. За Синдикат је од веома важног значаја Закон о раду, чије измене траже страни инвеститори, који тврде да су права запослених у Србији изузетно велика и да су на тај начин послодавци оптерећени. А те плате, које наводно оптерећују послодавце, у просеку од 350 евра, пет до 10 пута су мање него у земљама одакле они долазе. Они покушавају да изврше притисак на јавност, на министарства и на владу да се додатно смање права радника. Реч је о продужењу рада на одређено време, са годину на три године, док за отпремнине захтевају да је радник добије само за рад код последњег послодавца. Оружари постоје већ 158 година и ту су радничка солидарност, заједништво, борба за своја права изразито изражени и преношени са генерације на генерацију, што се и данас показује. Види се да Оружари знају шта хоће, да запослени знају да штите своје интересе и да су по том питању сложни.

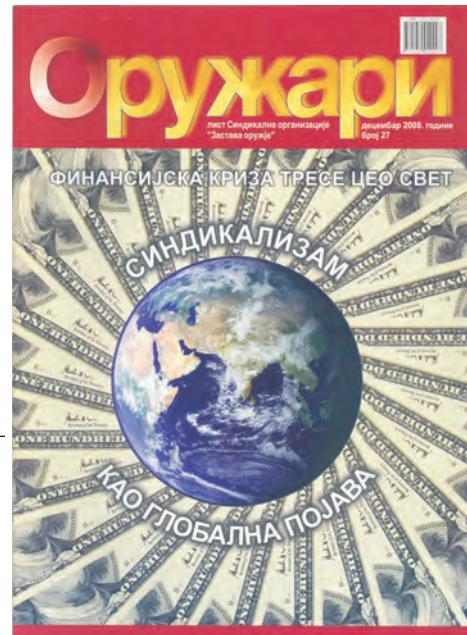
Љубисав Орбовић

Оружари број 33 - Мај 2012

Ако се погледа традиција у производњи наоружања и војне опреме у Србији, свакако да је немерљив допринос фабрике Застава оружје, развоју наше одбрамбене индустрије. Министарство одбране у претходним годинама интензивно је помагало свим предузећима одбрамбене индустрије Србије, па тако и предузећу Застава оружје. Помоћ се огледала на промоцији производа наше индустрије приликом званичних посета иностранству, али и кроз пласирање већег дела финансијских средстава намењених опремању Војске Србије у куповину наоружања и војне опреме од наше одбрамбене индустрије, али и на друге начине.

Драган Штановац

Оружари број 34 - Октобар 2012

Све оно позитивно што примећујемо у ЕУ када је поредимо са САД јесте резултат рада синдиката и социјал-демократије у Европи. Већа социјална брига у ЕУ је оно што прво пада у очи или то је и боље јавно финансирање здравства, образовања, науке, већа транспарентност политике, итд., итд. У сваком истраживању показује се да је квалитет живота највиши у скandinavским земљама - што је јасан резултат дугог боравка на власти скandinavске социјалдемократије. Победа социјалисте Оланда у Француској је први знак повратка социјалдемо-кратије на чело Европе. Од свих савремених политичких концепата социјалдемократски има највеће шансе да се понесе са најзобиљнијим проблемима света које нам доноси будућност: глобалне климатске промене и драматичне научне и технолошке иновације које ће обележити овај век.

Милан Николић

Како пропада "Кнежев арсенал"?

овог објекта је скинута спомен плоча, обијена је више пута, поразбијани су сви прозори, а еле-ктричне инсталације су искидане и покрадене.

Комплекс зграда наспрам музеја Стара ливница, назван "Машинска радионица" је, по одласку филмске екипе која је радила на снимању и продукцији серијала "Титаник-крв и челик", у потпуности демолиран. Све што је филмска екипа поставила за потребе свог снимања, је покрадено. Електричне инсталације, бојлери, чесме, тоалети и све оно што нисмо стигли ни да приметимо. Сваког дана се на овом простору окупљају деца, бескућници,

Индустријски комплекс на коме је израсла крагујевачка, али и српска војна индустрија, од скора назван "Кнежев арсенал", сваким даном, све више пропада. Сведоци смо свакодневног вандализма и уништавања грађевина које су проглашене културно-историјским добротом од великог значаја.

Музеј Стара ливница је стално изложен нападима локалних вандала. Од пар покушаја обијања музеја, преко скидања спомен плоче са главног улаза у музеј до свакодневних исцртавања графита и затрпавања отпадом и којекаквим ћубретом. Зграда бивше Чаурнице је такође претрпела разна уништења. И са

Радио телевизију РТК, део ФИЛУМ-а, Завод за заштиту споменика културе и Културни центар изместити овде.

Остаје само нада да ће се у што скорије време реализовати неки од предлога и да ће надлежни органи схватити вредност и значај овог простора и озбиљније приступити решењу дугогодишњег проблема. Уништење је евидентно и хронично и може довести до потпуног руинирања овог значајног културно-историјског комплекса. Потребна је рестаурација читавог простора, али и проналажење правих намена за зграде које се, поред музеја Стара ливница, налазе у склопу "Кнежевог арсенала".

припремила Марија Милошевић

вандали који овај простор упорно уништавају. Нема ни једног прозора који није поломљен. Ланци и катанци су покидани. Иживљавање појединача и мањих група је видиљиво на сваком кораку. Физичка заштита, као ни било који други вид обезбеђења не постоје.

Овај простор је још пре пет година откупила градска власт. У међувремену, ништа се није учинило на очувању и заштити овог комплекса. Било је пар предлога у вези са потенцијалном наменом "Кнежевог арсенала": Кустуричин мултиплекс, идеја да се на овом простору изместе сви ноћни барови, Филолошко-уметнички факултет, али и последњи наговештаји-

ЛЕГЕНДЕ НАМЕНСКЕ: Милорад Мића- Милорадовић

оставио је велики лични печат радом у војној фабрици. Радио је у време најпродуктивнијег периода у савременом развоју фабрике.

учествовао је у освајању готово свих артикула Застава оружје из ловачког и спортског програма. Битно је доприносио успостављању сарадње са америчком компанијом *Interarms* и пласирању бренда *Mark X*, Застава, који је и данас препознатљив на америчком тржишту.

Установио је службу Маркетинга, која је данас прерасла у "врх пирамиде" у пословању Застава оружја и има 54 запослена, а обухвата Сектор продаје, Биро за истраживање тржишта и промоције, Магацине готове робе, Сервис, Салон Застава оружје, Атеље за гравирање, Центар за услуге и Сектор за увоз и извоз.

Почеци. Мића Милорадовић (73) основну школу и гимназију завршио је у Свилајнцу. Између машинства и електротехнике одлучио се за студије машинства. Факултет у Београду уписао је 1958. године.

После завршених студија, као Заставин стипендиста, почeo је да ради 18. јула 1963. године. У

У то време, динамика је по Мићиним речима била страховита.

Увек су у игри била три основна елемента: квалитет, цена и рокови испоруке.

Како Милорадовић каже, преговарање је по мало као покер, морате и да ризикујете, то је врло одговоран посао.

Како познавалац свих детаља око производње и производних могућности фабрике, уз знање немачког језика, Мића Милорадовић доста је путовао и преговарао и уговарао послове. Увек су у игри била три основна елемента: квалитет, цена и рокови испоруке. Као тешки саговорници посебно су били захтевни тадашњи амерички партнери, Интерармс. Са власником Интерармса, Семјуелом Камингсом, на једном сајму IWA у Нирнбергу, преговори око цене ловачких карабина трајали су три дана. Како Милорадовић каже, преговарање је по мало као покер, морате и да ризикујете, то је врло одговоран посао. Те године на сајму IWA, посао са Камингсом је успешно уговорен.

Оснивање маркетинга. Крајем осамдесетих година директор фабрике, Вукашин Филиповић, Мићи Милорадовић дао је задатак да оснује Маркетинг. Имао је одређене руке да изабере своје сараднике. Уз старијег колегу Властимира Спасојевића, дипл. машинског инжењера, ту су од оснивања били дипл. економисти мр Зорица Ђоревић, Зоран Лукић и Раданко Мировић, Живојин Јовановић, дипл. машински инжењер, Миодраг Поповић, графички дизајнер и нешто касније, дипл. машински инжењер, Раде Громовић. Велики допринос у почетним корацима маркетинга дали су Родољуб Матковић и Раца Андрић. Кроз истраживање тржишта и производног програма конкуренције, маркетинг је давао смернице развоја. Уговорен је посао са руском компанијом ТОЗ за израду ловачких пушака, тако што би наша фабрика радила цеви и монтажу пушке за себе, а руски партнери све остale делове. Испоручено је првих 100 комада цеви. На жалост, на снагу су ступиле санкције према нашој земљи и тај посао је пропао. Санкције су омелe и посао на изради луксузних варијанти ловачког и спортског оружја са чувеном аустријском компанијом *Werner Sodia* из Ферлаха.

Када се осврне на протекле дане у фабрици Застава оружје, Мића Милорадовић каже да су кључна ствар за фабрику ловачки карабини и автоматске пушке. И остали производи су добри, али врхунски, најважнији су ловачки карабини и автоматске пушке. Радо се одазива, ако га неко позове из фабрике, за савет или консултације. А зову га, тако да је увек у току. Пензионерске дане проводи у природи, кад год може, и уз унуке, који су се, већ опробали у гађању, као и његава деца својевремено. Оружарска традиција је у генима Крагујевчана. Често користимо ту реченицу, овог пута у наглашено адекватном контексту.

Јасна Милановић

тадашњим Заводима, распоређен је у технологију ловачког и спортског програма. Шеф му је био Јевросим Поповић, а начелник Грба Милорадовић. У војску је отишао 1965. године и после једанаест месеци вратио се у технологију ЛСО. Шеф, Миша Ранковић, као младом инжењеру, поверио му је комплетирање документације за ловачке пушке, односно, освајање производње ловачких пушака. Када је Миша Ранковић отишао у пензију, Мића Милорадовић постао је шеф одељења у технологији ЛСО. Како каже, у то време, било је много "освајања" више артикула: пиштоља, ловачких карабина за америчко тржиште (*Mark X*). Са освајањем аутоматске пушке доста се каснило у старту, па су бројни састанци одржавани "с ногу", проблеми су разрешени и аутоматска пушка је успешном уведена у редовну, серијску производњу.

Време великих подухвата, великих освајања. Када су уведени тзв. ОУР-и (Организације удруженог рада), Мића Милорадовић постао је начелник Службе технологије у ОУР-у ловачког и спортског оружја. После тога, постављен је на место директора ОУР-а 4 или ОУР-а заједничких капацитета, а затим за директора ОУР-а 3 - ЛСО оружје. У време када је Цане Николић био директор оперативне технологије, Мића Милорадовић био је директор пројектне технологије. Тада је освојен Артикал 48,

Санација кровова у фабрици

Већ дужи временски период је било врло мало или уопште и није било улагања у просторне капацитете наше фабрике. Опште позната чињеница да је стање наших објеката, који су изграђени давних дана, врло лоше. Међутим,

у последње време, након доста већег уговарања послова, упошљавања капацитета и повећаног прилива новца, дошло се до неких позитивних кретања у санацији оштећених кровова који су правили проблем нарочито у производним халама, јер је влага продирала у машине, електроинсталације и командне ормаре, главне моторне разводе па чак и у трафо станице. Са надлежним функцијама договорено је да са санацијом кровова крене фазно тако да је за прву фазу препокривања и санацију одабрано три објекта за које је сматрано да су међу теже угроженим са становишта безбедности материјалних добара и остваривања Плана производње и да им је поправка најнеопходнија. Објекти одабрани за прву фазу санације су:

Објекат број 20 - кров Артиљеријске,

Објекат број 14/5 - кров П-59 и

Објекат број 3 - кров Белог магацина.

Као извођач радова је одабрана фирма Мијовић д.о.о. из Крагујевца а координатор између извођача и нашег предузећа Драшко Раденковић из Службе капацитета и инвестиција. Анализирајући планиране и остварене активности на санацији кровова до сада је урађено:

- Објекат број 20 - Радионица Артиљеријске је скоро у потпуност завршена, остало је само да се још једном цео кров прегледа и отклоне евентуални недостаци
- На објекту број 14/5 - Радионица П-59, су завршена 6 поља са термоизолацијом и 3 са увалама. Преостало је да се ураде још 2 поља са термоизолацијом и 3 са увалама.
- Радови на објекту бр. 3 - Централни магацин, још нису започети.

Обзиром на врсту и обим радова, временске услове, радови се одвијају предвиђеном динамиком. На терену се прате недостаци, прокишињавање у појединим пољима и о томе обавештава извођач. Када временски услови дозволе, наставиће се са започетим активностима.

За наредну фазу санације кровова планирани су објекти Дрвног погона, као и још неких кровова у кругу фабрике мањих површина: Магацин Маркетинга, Полирница, Стрелиште, Изложбена сала, АОП-а и Пумпа станица. Осим санације кровова у плану је и санација мокрих чворова који су такође један од главних проритета за улагање у наредном периоду.

Припремио Драган Стаменовић - Фрца

Похвала пред свима, критика у четири ока

Мотивација, као процес покретања људске активности која се усмерава ка постизању одређених циљева, одређује више различитих фактора. Ако говоримо о радној мотивацији, врло важним задатком једног руководиоца, чини се управо изазивање, одржавање и подстицање одговарајућих облика понашања запослених. Критиковање и похваливања запослених су управо неке од метода које се у том процесу могу применити. И за критику и за похвалу, руководилац треба да зна у чему се састоји њихова вредност, какав исход очекује од њихове примене и, што је веома важно, да води рачуна о индивидуалним разликама међу запосленима. Повремена похвала за запосленог значи признање. У исто време је додатан мотив и често ће допринети још већем залагању запосленог чије је понашање, односно резултат који је тим понашањем постигао, похваљено. Примена критике, на одговарајући начин, требало би да послужи за кориговање понашања, односно одређених аспеката рада запосленог.

За разлику од похвале, коју је некада добро упутити пред осталим члановима колективса, критику би ипак требало "сачувати" за разговор у "четири ока". Треба рачунати на различит степен осетљивости запослених, које је у директној вези са нивоом самопоуздана и других карактеристика запосленог, са којима руководилац треба постепено да се упозна. Такође, разговор увек треба отпочети и завршити са похвалом. Критику треба упутити са аргументима,

односно на начин да запослени заиста и сам може препознати на које делове и које ситуације у његовом понашању се критика односи. Суштина је да се остави простор за кориговање тог понашања, односно предлагања како то понашање заменити адекватнијим.

Самим тим, то за запосленог више неће бити осуда која ће инхибирајуће на њега деловати, већ више отворен простор за промену, корекцију. Веома је битно критику упутити на одређено понашање, никако на личност запосленог, јер би то могло имати контраефекат.

Похвалити запосленог може дати вишеструке позитивне резултате: генерално може побољшати комуникацију, унапредити односе у окружењу, појачати осећај припадности тиму, односно колективу, итд. Код похвале појединца врши се позитиван утицај на самопоштовање, осећај сигурности и задовољства. То за последицу има развој вере у себе и своје способности, као и самопоуздано реаговање запосленог. За разлику од критике, похвалу је пожељно упутити и на понашање и на биће. У таквој поставци ствари потпуно је оправдано очекивати побољшање атмосфере у радном окружењу и повећање продуктивности, као крајњег циља сваке организације.

И закључак за руководиоце: ипак похвала пред свима, критика у четири ока...

Драган Стаменовић - Фрца

МУДРОСТИ БИЗНИСА -

Ко хоће нешто да учини, нађе начин, ко неће ништа да учини, нађе оправдање.
Пабло Пикас

Лењивци нису само они који не раде, већ и они који могу да раде боље. **Сократ**
Винограду није потребна молитва, него мотика. **Бугарска народна пословица**

На млину који ради нема паучине. **Немачка пословица**

Чак Норис ради 25 сати дневно. **Чак Норис изрека**

Срећа само понекад помаже, рад увек. **Фридрих Рикерт**

Једна од најбољих и најчиšćijih радости је одмор после рада. **Имануел Кант**

Да људи само знају колико сам напорно радио да бих постао мајстор, моја
дела не би изгледала уопште толико чудесна. **Микеланђело Буонароти**

Истрајан рад све побеђује **Марко Аурелије**

Човек је рођен да ради, да трпи и да се бори; ко тако не чини, мора пропasti.

Никола Тесла

ЗАКОНИ РАДНОГ МЕСТА ...

ФРАНКОВ ЗАКОН РАДНОГ МЕСТА

Ако уживаш у ономе што радиш, врло је вероватно да то радиш погрешно.

ЛАРСОНОВ ЗАКОН

Обавиш ли нешто немогуће, једина ће последица бити да ће шеф то додати твојим уобичајеним
дужностима.

ПРВА ЗАМКА ЗА ГЕНИЈЕ

Ниједан шеф не жeli подређене који су стално у праву.

ЛАМПНЕРОВ ЗАКОН

Ако одеш касније с посла, нико нећe приметити. Одеш ли раније,
срешћеш шефа на паркингу.

МОСЛИЈЕВ ЗАКОН

Несрећe се догађају кад двоје људи покушава бити паметно у исто
време.

ОТОВ ЗАКОН

Радиш нешто беззначајно кад год шеф случајно вирне на твој сто.

БЕНЧЛИЈЕВ ЗАКОН

Свако може направити било који посао, под условом да тај посао није
намењен њему.

КЛАЈДОВ ЗАКОН

Мораши нешто учинити и то одгађашовољно дуго, има наде да ће
то учинити неко други уместо тебе.

ЧЕПМЕНОВ ЗАКОН

Ако не можеш завршити посао у прва 24 сата,
ради ноћу.

ПРАВИЛО ХОДНИКА

Можеш ушетати где год желиш ако
навучеш озбиљан изглед и носиш нотес
којег повремено погледаш.

ХАРИЈЕВО ПРАВИЛО

Кад не знаш шта би радио, ходај брзо и
изгледај забринuto.

НАЧЕЛО ЦРНЕ ЈАМЕ

Након сваке повишице имат ћеш на kraju
месеца мање новца него пре повишице.

АКСИОМ ПРАЗНИКА

Увек оболиш другог дана свог одмора, а
оздравиши дан уочи повратка на посао.

ТОМСОНОВО ПРАВИЛО СКЛАДИШТА

Да би се изазвала хитна потражња за
неком кутијом на полици, потребно је
ставити испред ње нешто врло тешко и
велико.

СКОТОВ ЗАКОН КОПИРАЊА

Читљивост копије обратно је размерна
њеној важности.

Припремио - Драган Стаменовић - Фрца

И ОРУЖАРИ ИМАЈУ ТАЛЕНАТ

Позивамо све запослене који имају талента за цртање, писање,
хумор, забаву, на сарадњу у изради нашег листа Оружари. Јавите
се редакцији да са Вашим талентом у овим областима упознамо
наше колеге. Представљамо Вам рад Владана Аруновића.

БУКВАР ЛЕКОВИТОГ БИЉА На слово А - Алоја Вера - небески благослов !

Алоја Вера у природи (у цвету)

света називана многим предивним именима, као што су: биљка бесмртности, фонтана младости, тихи исцелитељ, биљка живота, небески благослов, хармонични лек, пустински љиљан

У природи постоји више од 250 врста Алоје вере, али само четири имају значајна лековита својства.

Најлековитија и најбогатија витаминима, минералима, амино-киселинама, ензимима и осталим корисним састојцима је Алоје Барбаденсис Миллер, позната под називом Алоја вера, што значи права Алоја.

Највећу лековитост гела биљка достиже након четврте године старости. Унутарњи гел изложен спољним утицајима у кратком времену оксидира, тако губећи на делотворности. Код комерцијалне прераде је важно да се постројења за стабилизацију гела налазе у непосредној близини плантаже.

САСТАВ АЛОЈА ВЕРА ГЕЛА

Алоја Вера је права ризница храњивих и лековитих фито једињења која се налазе у гелу (унутрашњости листа).

Биљка садржи комплексну смесу од преко 250 биолошки доступних активних супстанци које су у тој природној равнотежи најделотворније. Ова биљка је и даље предмет научних истраживања. Развојем науке и технологије, листа њених састојака и корисних својстава све се више проширује.

У природном Алоја вера гелу налазе се 12 витамина, 20 минерала, 18 амино киселина, 16 ензима, мноштво моно и полисахарида, антрациона и њихових деривата, лигнина, сапонина, стерола, моно и полистерола и незасићених есенцијалних масних киселина. Тада састав је чини најкомплетнијом лековитом биљком и објашњава њено многоструко фармаколошко деловање.

ЛЕКОВИТА ДЕЈСТВА АЛОЈА ВЕРЕ

Искуства милиона људи широм света током миленијума потврђују ефикасност дејства Алоје вере на побољшање и очување здравља. Наука још увек није у потпуности објаснила све механизме деловања Алоје вере. Претпоставка је да ће њена "магична" својства заснивати

на синергетском деловању мноштва присутних активних састојака.

Алоја вера за коју већина људи зна да благотворно делује на кожу, још благотворније делује изнутра - кад се пије. У последњих тридесет година, са развојем одговарајућег процеса стабилизације, гел Алоје вере постаје незамењив у очувању и побољшању здравља.

РАЗНОВРСНА УПОТРЕБА АЛОЈЕ ВЕРЕ

Алоја вера је код спољне употребе најкориснија као прва помоћ код разних врста топлотних повреда и рана, било ватром, смрзањем, врелом водом, електричном струјом, радијацијом или сунчачњем. Отклања бол, спречава инфекције, зауставља крварење и знатно убрзава зарастање. У дерматологији помаже код: екзема, херпеса, агергије, псоријазе, гљивичних инфекција, осипа, лишајева, пубертетских бубуљица и црвенила од пелена.

Задњих деценија Алоја вера је постала Елдорадо козметичких компанија и веома је заступљена у производима за негу коже, косе, усне дупље и зуба.

Алоја вера код редовне оралне употребе доводи у равнотежу скоро све функције организма од уредне пробаве од здравог сна. Снабдева тело виталним састојцима (витамини, минерали, амино киселине, ензими, сапонини, полисахариди и антрацини) неопходним за нормалан рад организма. Врши детоксификацију целог организма. Стимулише рад јетре и бубрега. Регулише пробаву, аборсију и пражњење дигестивног тракта. Делује повољно на ендокрини систем, укључујући панкреас и тироидну жлезду, као и на крвоток. Ублажава нуз-појаве код хемотерапије и терапије радијацијом. Отклања замор и исцрпљеност. Повећава имунитет организма. Делује анти-бактеријски, анти-вирусно и анти-функцијидно. Отклања реуматске сметње и болове. Смирује упалне процесе у зглобовима и мишићима. Подмлађује и одлаже биолошку старост.

Алоја вера гел, у било којој дози није токсичан, нема негативних пратећих ефеката и не може се предозирати.

НАРОДНИ ЛЕК ОД "КАКТУСА" АЛОЈА ВЕРА

Овај рецепт за Лек од "Кактуса" Алоја вера потиче из Русије:

330 гр. Алоје "Кактуса", старости 4-5 година самлете на машини за месо и помешати са 400 гр. Свежег ливадског меда са саћем, 700 млитара, гарантовано природног црног вина, 50 грама Франкове цикорије и 500 милилитара чистог етил алкохола. Смеса одстоји 7 дана, у стакленом суду добро затворена, у тамном простору. Након тога се цеди у порцијама и пије одређена количина, 3 пута дневно, 1 сат пре јела, док се све не потроши. Овај напитак се може користити само 2 пута годишње.

Бизнис лига - 2012.

Бизнис лига у малом фудбалу је организована од стране Спортског центра Младост, са циљем да укључи све радне организације у Крагујевцу, како би се на првом месту дружили, боље упознали и радили на унапређивању спортског духа. Резултат је у другом плану, а целокупно такмичење је протекло у коректној и спортској атмосфери, и по правилима фудбалске игре.

Учесници на такмичењу се већ међусобно познају, а нови такмичари су се лако уклопили и прилагодили.

Иначе, овај вид такмичења постаје традиционалан, и од великог је значаја да се у граду организују спортске активности. Учесници су били бројни, а није постојало ограничење у годинама и предузећа су могла да пошаљу своје запослене - играче по сопственом избору, а учешће је узело 16 екипа: Застава оружје, Фијат, Водовод, Градска грбља, Енергетика, Шумадија сајам, Застава камиони и друге. Одиграно је 92 утакмица, у току 10 недеља, од средине октобра до краја новембра.

Утакмице су биле квалитетне, праве такмичарске, а судије Вељко Белојица, Зоран Вујићић и Драган Милосављевић су водили рачуна да такмичање протекне у духу коректности. У узбудљивој завршници, после пенала у 13 серија,

победник овогодишњег турнира је екипа Градска грбља која је савладала екипу ФИАТ-а.

Такмичари из екипе Застава оружја су претежно младићи који играју велики фудбал за клубове, и због распореда тих утакмица наша екипа није наступала у сталном саставу, већ је то зависило од њихових обавеза. С обзиром на то, за сваку похвалу је борбеност и њихово залагање, жеља за победом. Наравно, овим младићима тек предстоје изазови и нове победе.

На крају, морамо да истакнемо и тзв. техничког директора наше

екипе, Јанка Ђурића, који је своју улогу испунио у потпуности, и бодрио и саветовао наше момке, био присутан на свим утакмицама као подршка.

Састав екипе на слици: Влада Костић, Желько Милутиновић, Душко Љујић, Милан Ђурић, Немања Обрадовић, Ивица Дукадиноски и Ивица Гаљак, а осим њих на такмичењу су учествовали и Ђорђе Божић, Гордан Петровић, Дмитар Павловић, Андреа Куртић.

Зоран Вујићић

Набавка опреме за Застава оружје

Због повећаног обима пословања за наредну годину наша фабрика у појединим сегментима има исказан недостатак машинских капацитета на појединим позицијама производне опреме. Након сагледавања потреба производње дошло се до констатације да је тај недостатак нарочито изражен кад су у питању следеће групе машина: аутомати, ЦНЦ глодалице, пантографи, ЦНЦ стругови....

Након разматрања цена нове опреме и цена половних машина које се нуде на тржишту Србије дошло се закључка да је у овом тренутку далеко повољнија опција набавка половне производне опреме. Због тога су надлежне функције већ ступиле у контакт са фирмама које се баве таквом врстом делатности и у наредном данима очекујемо позитивне резултате у смислу да у нашу фабрику стигну одређене машине како би се колико толико отклонила уска грла, што би у значајној мери допринело испуњењу Плана производње и уговорних обавеза.

Драган Стаменовић - Фрџа

Стрелиште у Горњем парку

Улица Књегиње Љубице

Горњи парк

Михаилова улица

Крагујевачки кредитни завод

Пиротехника из албума Аустроугарска у борби

Код крста

Први аеро снимак Крагујевца

СТАРИ КРАГУЈЕВАЦ